

TRIBINA

Razrješenje slučaja
Gotovina?

Je li napokon došlo vrijeme da se slučaj odbjegloga generala Gotovine pokrene s mrtve točke i riješi tako da vuk bude sit, a ovce na broju? Sada je kristalno jasno da se prijašnja vlada nije znala na odgovarajući način nositi s problemima nametnutim iz Haaga. Sjećamo se saže nastale oko generala Bobetka koja je prekinuta njegovom smrću na radost svih onih koji su imali političkog interesa za zaključenje slučaja. Gotovo svi časnici HV-a koji su pozivani na razgovore s haaškim istražiteljima kasnije bi nakon razgovora javno i ogorčeno kritizirali postupke bivše vlasti u odnosu prema njima. Prije svega to se odnosilo na potporu u (ne)dostavljanju dokumenata potrebnih za njihov iskaz.

Ante
Kotromanović

U javnosti je ostalo potpuno prešućeno da je general Luka Đanko nakon razgovora s haaškim istražiteljima izjavio da je osumnjičen na temelju lažnih dokumenata koje su samo Vlada i Ured predsjednika mogli dostaviti Haagu i da je, na sreću, imao svoje originalne dokumente iz rata koji su ga oslobodili odgovornosti i sumnje Haaga, što je upravo nevjerovatno.

Ako su general Luka Đanko i njegov odvjetnik govorili istinu, u što ne treba sumnjati, onda postoji velika vjerojatnost da i u vezi s generalom Antom Gotovinom stvari nisu čiste i jasne. Otezanja i nemušte izjave bivše vlade koja je tako dugo i uporno odbijala dostaviti dokumente odvjetnicima generala Gotovine, čak i nakon konačne presude Općinskog suda u Zagrebu, zapravo su potpuno neobični. Javnosti je prezentirano da bi dostavljanje dokumenata bilo nepoštovanje suda i da bi takva odluka zakomplicirala odnose između Zagreba i Haaga. Nisu li zapravo bivša vlada i njezin Ured za odnose s Haagom, kojemu je na čelu bio Goran Granić, tako grčevito odbijali predati dokumente zato što su oni poslani u Haag netočni i falsificirani, te nisu u skladu s originalnim dokumentima – znat će se valjda uskoro.

Naime, odmah nakon preuzimanja dužnosti, Sanaderova je vlada vrlo jednostavno odlučila predati dokumente odvjetnicima generala Gotovine. Znakovito je da se Haaški sud suglasio s odlukom Sanaderove vlade. Je li to znak dobre volje prema novoj vladi, ili je nova vlada sa svojom diplomacijom pokazala da je znatno sposobnija od prijašnje, ili je to jednostavno znak Haaga da bi se uskoro moglo štošta razriješiti u vezi s generalom Gotovinom – vidjet ćemo.

Ovih dana Haag je pozvao na razgovor sve njegove pomoćnike iz tadašnjeg 3. zbornog područja Split (pomoćnika za SIS, pomoćnika za političku djelatnost, vojnu policiju i pravnu službu) vjerojatno radi toga da se utvrde odnosi između ZPP-a Split, zbornog mjesta Knin, Vojne policije i Vojnog tužiteljstva te civilne policije u odgovornosti za operacije na tom području i stvarnog trajanja vojno-redarstvene operacije "Kozjak 95". Stvari koje su se prijašnjih godina činile strašno kompliciranim riješene su za samo desetak dana nove vlade i, čini mi se, na zadovoljstvo svih u ovom slučaju. Gotovina je javno poručio da prizna Haaški sud i da ne bježi od svoje odgovornosti kao zapovjednika na terenu, ali da neće pristati na političke dijelove optužnice i da je spreman razgovarati s istražiteljima u Zagrebu o svojoj odgovornosti.

Nova klima: Prema podacima izbjegličkih udruga, u Srbiji i Crnoj Gori boravi oko 300.000 hrvatskih Srba. S dolaskom nove vlasti, tvrde, u Hrvatskoj su počeli puhati povoljniji vjetrovi

Srbi traže imovinu i državni posao

Hrvatski Srbi izbjegli u Srbiju pozdravljaju najave Sanaderove vlade o povratu imovine, ali predlažu da im se zakonom jamči zapošljavanje u javnim poduzećima i ustanovama

Piše **Robert Valdec**

Hristos se rodi!", čestitao je pravoslavnim vjernicima u Hrvatskoj novoizabrani premijer Ivo Sanader. Tom je čestitkom izazvao lavinu pozitivnih reakcija, posebice u inozemstvu, a najviše u Srbiji, gdje je njegova božićna čestitka dobila zapažen prostor u medijima. Naravno, reakcije nisu bile takve samo zbog čestitke, već, kako se to u Srbiji tumači, zbog cijeloga konteksta u kojem je izrečena, a koji, osobito nakon Sanaderova intervjua austrijskim novinama u kojima je hrvatske Srbe nazvao bogatstvom, označava početak još toplijih odnosa Hrvatske prema Srbima hrvatskim državljanima koji su izbjegli iz Hrvatske i sada žive ovdje.

– Prema nekim podacima, u Srbiji i Crnoj Gori živi oko 400.000 Srba izbjeglih iz Hrvatske, no ja mislim da je taj broj ipak nešto manji, oko 300.000. I svi se oni, naravno, ne namjeravaju vratiti, no za one koji to žele čini se da su dolaskom nove vlasti u Hrvatskoj počeli puhati neki povoljniji vjetrovi. Naravno, ako se s riječi krene i na djela – kaže Dušan Ećimović, predsjednik Srpskog demokratskog foruma, organizacije koja je osnovana još 1991. godine u Lipiku, a Ećimović je bio jedan od njezinih osnivača.

Dok sjedimo u njegovu uredu, tek nekoliko stotina metara udaljenom od hrvatskog veleposlanstva, Ećimović se prisjeća prijeratnih vremena kada je, kao savjetnik za politički sustav, radio u Centralnom komitetu SKH dijeleći čak tajnicu s donedavnim hrvatskim premijerom Ivicom Račanom.

– Od SDP-a sam dobio i stan u zagrebačkom naselju Dugavama, no kada je

počelo ono zlo, otišao sam, kao i moja tadašnja supruga s djetetom – priča. Ratna djelovanja zatekla su ga, kaže, u rodnom Okučanima, gdje je kao član SDS-ove, naglašava, demokratske frakcije dao intervju jednoj kanadskoj televiziji, a HRT je prenio fragmente iz tog intervjua i nakon toga je daljnji život u Zagrebu za njega postao nemoguć. Ećimović se angažirao u radu vlade tzv. RSK i postao njezinim prvim ministrom informiranja. Tu je funkciju obnašao od veljače 1992. godine sve dok, nakon nešto više od godinu dana, nije smijenjen i strpan u zatvor u Glini.

Brojne tužbe za naknadu štete
– Uz Veljka Džakulu i Mladena Kugli-

“ Ećimović: Drago mi je što Srbi surađuju s Vladom, jer zašto bi morali biti oporba ”

ća pregovarao sam posredovanjem UNPROFOR-a s hrvatskom stranom, s gospodom Ivanom Milasom i Joškom Morićem, a ti su pregovori rezultirali potpisivanjem Daruvarskog sporazuma. No, tvrdolinijaška struja bila je jača od nas i mi smo smijenjeni i zatvoreni – nastavlja Ećimović dodajući kako su ga u glinski zatvor strpali na 72 dana jer su se, smatra, uplašili da će on, a ne Hadžić, postati predsjednik tzv. RSK.

Prve poteze nove hrvatske vlade Ećimović pozdravlja, iako žali što, kako kaže, HDZ nije koalirao s HNS-om Vesne Pusić, strankom koju simpatiziraju brojni Srbi. – Drago mi je što Srbi surađuju s novoizabranom Vladom, jer zašto bi Srbi mora-

IZBJEGLICE

li biti oporba vlasti? Naprotiv. Puno više mogu napraviti za interese svog naroda sudjelujući u vlasti – smatra Ećimović nabrajajući brojne probleme koje, tvrdi, tek treba početi rješavati – problematika povratka imovine, stanarska prava na stanove koji su bili u društvenom vlasništvu...

U prostorijama SDF-a svakog se dana pišu brojne tužbe za naknade materijalnih i nematerijalnih šteta. Problem stanarskih prava je, kaže, jedan od ključnih jer on koči povratak Srba u urbane sredine. Dok se na selo još kako-tako vraćaju starci koji tamo mogu živjeti u svojim kućama od svoje zemlje, u gradove se malo tko vraća jer nemaju gdje stanovati, a nema ni posla. Stoga predlaže da Hrvatska donese i zakone koji bi obvezivali javna poduzeća i ustanove, ministarstva, pravosuđe, školstvo i zdravstvo da u određenom postotku zapošljavaju građane srpske nacionalnosti.

Odbijena iz Strasbourga

– Jasno mi je da vlasnik privatne tvrtke sam odlučuje koga će zaposliti, no državne bi ustanove trebale voditi računa o ravnopravnoj zastupljenosti – zaključuje Dušan Ećimović.

U Hrvatsku bi se vratila i brojna obitelj Milojević iz Rijeke. No, kako kaže gospođa Anka Milojević, nemaju kamo. Upravo je, naime, primila konačno rješenje Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu kojim je odbijena njihova tužba protiv Republike Hrvatske u kojoj je, osim prava na stan u Rijeci na koji je imala stanarsko pravo, obitelj Milojević tražila i naknadu od 20.000 eura za tro-